

A MÁOK Kisállat Szemész Specialistája cím

megszerzésének egyedi szakági szabályai

(az országos Állatorvos Specialista Bizottság előterjesztésében elfogadta

a MÁOK országos elnöksége a 2019. október 2-i ülésén)

Preambulum

Jelen szabályzat célja egy európai szintű szemész szakállatorvos-képzés kialakítása, mely megfelel a nemzetközi standardoknak és biztosítja egy új szemész generáció számára a legmagasabb szakmai szintű tudásanyaghoz való hozzáférést.

A jelen Szabályzatban meghatározásra kerülő, a MÁOK Kisállat Szemész Specialistája (a továbbiakban mint szemész specialista) cím megszerzésére vonatkozó feltétel és vizsgarendszer csak a kisállatok területére vonatkozó tudásanyagon alapul, és a kisállatok szemészeti ellátására vonatkozik, így nem érinti, illetőleg nem terjed ki a lovakra és a gazdasági haszonállatok körére.

Vizsgaszabályzat

1. A specialista vizsgák egy három fős, hazai és nemzetközi specialistákból álló bizottság (a továbbiakban Vizsgabizottság) előtt zajlanak. A három fős Vizsgabizottság elnöke a hazai szemész specialistáktól független ECVO vagy ACVO Diplomate. A Vizsgabizottság elnökét a MÁOK Specialista Bizottság választja ki az ECVO/ACVO Diplomate listájából pályázati úton, legalább három árajánlat bekérésével. (<https://www.ecvo.org/diplomates/ecvo-diplomate-list.html>)
2. A Vizsgabizottság további tagjai a Szemészeti Tagozat által kiválasztott hazai szemész specialista, továbbá a Specialista Bizottság elnöke. A MÁOK Szemész Specialistája cím megszerzésének feltétele a sikeres szóbeli és írásbeli vizsga abszolválása. Az írásbeli vizsga a következő részfeladatokból tevődik össze: diák felismerése, feleletválasztós tesztsor kitöltése, valamint rövid esszékérdések.
3. Vizsga kiírására a felmerült és konkrét igény(ek) esetén kerül sor, a vizsgákat a MÁOK Szemészeti Tagozata írja ki. A vizsgára történő felkészülés előre kiadott szakirodalom alapján javasolt, amelyet a vizsga kijelölt időpontja előtt legalább tizenkét hónappal nyilvánosságra kell hozni. A vizsga nyelve egységesen a magyar. A gyakorlati vizsga meghatározott feladatok végrehajtásából áll. Az írásbeli vizsga anyagának fordítását és amennyiben szükséges, a gyakorlati vizsgához szaktolmács jelenlétét, valamint a vizsgákra alkalmas helyszínt a MÁOK biztosítja, az ezzel kapcsolatos költségek a vizsgázó(ka)t terheli(k).

4. A MÁOK Kisállat Szemész Specialistája cím megszerzésére kiírt vizsgákra csak olyan állatorvos jelentkezhet,
 - a) aki rendelkezik (ideértve a tulajdonjogot és a rendelkezési jogot is) a mellékletben meghatározásra kerülő szemészeti betegek vizsgálatához és ellátásához szükséges eszközparkkal, vagy azokhoz írásbeli szerződéssel bizonyított folyamatos hozzáférése van
 - b) legalább három év a kisállat gyógyászat területén eltöltött klinikai gyakorlattal rendelkezik
 - c) benyújtja a jelen Szabályzat mellékleteiben meghatározott szemészeti esetszámot a Specialista Bizottságnak
5. A vizsga díjköteles, mely mind az írásbeli, mind a gyakorlati vizsgára vonatkozik. A vizsga összköltsége a vizsgázók között arányosan oszlik meg, de akár egyetlen jelentkező esetén is lebonnyolításra kerülhet.
6. A vizsgára való felkészüléshez a Vizsgaszabályzatban szereplő szempontok használhatók, amelyben szerepel azon vizsgálatok és beavatkozások taxatív listája, amelyek elvégzésére a vizsgára jelentkezőnek önállóan képesnek kell lennie, és a vizsga alkalmával a vizsgáztatók előtt erről a gyakorlatban is számot kell adnia. A vizsga követelményrendszere egységes mind az első körös, mind a további vizsgázók számára.
7. A vizsgára való felkészülés a második körös vizsgázóktól kezdve, egy a Kamara által elismert szemész specialista (ún. supervisor) felügyelete alatt zajlik. Ebben az esetben a felkészülési időszak minimum három, maximum öt év. A Vizsgaszabályzat figyelembe veszi, hogy a Kisállat Szemész Specialista cím megszerzése magas szintű tudásanyag és nagyfokú gyakorlati tapasztalat elsajátítását feltételezi. A felkészülési időszak meghosszabbítására csak kivételes esetben van lehetőség, ebben az esetben méltányossági kérelmet kell írásban benyújtani az Országos Specialista Bizottsághoz. A méltányossági okok példálózó jelleggel: szülési szabadság, igazolt súlyos betegség, súlyos beteg családtag ápolása miatt munkából való kiesés, etc. Az Országos Specialista Bizottság a méltányossági kérelmet a beérkezésétől számított harminc napon belül megvizsgálja és arról indokolt döntést hoz. A döntéssel szemben jogorvoslatnak helye nincs.
8. A megszerzett cím megtartása konjunktív feltételekhez kötött, amely rendszeres szakmai továbbképzéseken való részvételt, publikációk közzétételét, szakmai előadások tartását jelenti. A cím birtokosa három évente köteles legalább egy nemzetközi konferencián részt venni (ECVO, ACVO, BRAVO, ESVO, EESVO, Nordic Eye Meeting, FVO), valamint három évente legalább egy szakmai témájú előadást tartani állatorvosoknak szóló konferencián vagy impact faktorral rendelkező állatorvosi szaklapban kell, hogy publikációt megjelentessen.
9. Ha valaki a MÁOK Kisállat Szemész Specialistája cím megszerzését követően elveszti a szükséges teljes eszközparkhoz való hozzáférést, ennek tényét haladéktalanul, de legkésőbb nyolc munkanapon belül írásban jeleznie kell az Országos Specialista Bizottság felé, és ez alatt a periódus alatt, amíg nem tudja teljesíteni a szükséges teljes eszközparkhoz való hozzáférést -- mint elengedhetetlen működési feltételt -- , addig nem jogosult a cím használatára. Amennyiben az erre vonatkozó bejelentést elmulasztja és az erre vonatkozó esetleges figyelmeztetést követően sem teljesíti a cím használata kapcsán az eszközparkhoz való

hozzáférésre vonatkozó feltételeket, a megszerzett címét elveszíti, és azt csak újabb vizsga teljesítését követően szerezheti vissza. A cím elvesztéséről az Országos Specialista Bizottság indokolt döntést hoz.

10. Amennyiben az eszközparkhoz való hozzáférés elvesztése a cím birtokosának nem felróható, úgy az Országos Specialista Bizottsághoz méltányossági kérelmet terjeszthet elő az eszközparkhoz való hozzáférés elvesztését követő nyolc munkanapon belül. Az Országos Specialista Bizottság a kérelmet a beérkezésétől számított nyolc napon belül megvizsgálja és arról indokolt döntést hoz. Amennyiben az eszközparkhoz való hozzáférés megszűnésének bejelentésére a cím birtokosának önhibáján kívül nem kerül sor, akkor az akadály megszűnésétől számított nyolc munkanapon belül jogosult igazolási kérelmet az Országos Specialista Bizottság felé benyújtani. Az eszközparkhoz való hozzáférés megszűnését követő hat hónapon túl igazolási kérelem nem nyújtható be. A cím elvesztéséről szóló döntés ellen az erről szóló döntés kézhezvételét követő tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye az Elnökséghez címzetten. A fellebbezés költségmentes.

1. sz. melléklet

A képzés ideje minimum három, maximum öt év, ez alatt az idő alatt a következőkben felsorolt esetszámokat kell látni. Az eseteket Excel táblázatban kell benyújtani a Vizsgabizottság számára. A táblázatban szerepelnie kell a következőknek: a vizsgálat helye, tulajdonos neve, címe, elérhetősége, az állat chipszáma, nacionáléja, diagnózis, kezelés. A jelöltnek az esetek ötven százalékát igazoltan szupervízióval kell ellátnia, melyeket a supervisoroknak aláírással kell igazolnia. Az adatkezelés vonatkozásában az Info tv. (2011. évi CXII. törvény) rendelkezéseit mindenkinek be kell tartania.

A képzés ideje alatt a jelöltnek évente tizenkét különböző esetet kell részletesen, fotódokumentációval, differenciál diagnózissal együtt-kidolgozni és a Vizsgabizottság részére benyújtania. Ezeket az eseteket a supervisorral együtt kell ellátnia.

Szükséges minimum esetszám a képzés ideje alatt:

- Kutya: 500
- Macska 100
- Nyúl: 10
- Tengerimalac vagy egyéb egzotikus állat: 5

Ezen belül a supervisor által igazoltan mindenképpen látnia kell a következő öröklődő szembetegségeket:

Kórkép/elváltozás
PPM (perzisztáló pupillaris membrán)
Íriszhipoplázia Íriszatrófia
Nuclear fibrillar opacities (Lencse magban található fibrillaris homályok)
Pigment az elülső lencsetokon
Teljes katarakta
Hátulsó kortikális katarakta (beleértve a poszteroir polárisat is)
Elülső kortikális/szubkapszuláris katarakta
Egyéb katarakta (ekvatoriális, varratokon lévő, stb.)
Nukleáris katarakta
Lencseluxáció
Aszteroid hialózis
PHTVL/PHPV (Persistent hiperplastic tunica vasculosa lentis/persistent hiperplastic primary vitreous)
Teljes retinaleválás
Részleges retinaleválás
Retinadiszplázia
CEA/Chorioidea hipoplázia
CEA/koloboma
PRA (progresszív retina atrófia) kezdeti állapot
PRA végállapot
Primer glaukóma

Sebészeti esetszám követelmények

A jelöltnek az alábbi sebészeti beavatkozásokat is el kell végeznie a felkészülési idő alatt (részletek és szükséges esetszámok a táblázatban):

1-es típus: a jelölt segédkezik

2-es típus: a jelölt végzi a supervisor jelenlétében

3-as típus: a jelölt önállóan végzi, ezeket fotókon dokumentálva benyújtja a vizsgabizottságnak

Fontos! Egy beavatkozás csak egy esetnek tekintendő akkor is, ha két különböző beavatkozás történik (pl.: szekvesztereltávolítás: ha keratektómiát és kötőhártyalebenyt csinál, akkor is csak az egyikhez lehet beírni!). Azonban az egy szemén végzett, de egymáshoz nem kapcsolódó eljárást lehet két esetnek számolni (pl.: szemhéjdaganat eltávolítása és korneokonjunktivális transzpozíció).

Beavatkozás	1-es típus	2-es típus	3-as típus
Hotz-Celsus/Y-V plasztika	3	5	10
V-metszés vagy „házikó” illetve V-Y plasztika	3	5	10
Felső szemhéj trichiasis, illetve entrópium korrekció (pl.: Stades)	3	3	6

Beavatkozás	1-es típus	2-es típus	3-as típus
Blefaroplasztika 1. A szemrés méretének csökkentése (NEM használható sima „V” vagy házikó kimetszés; használható: Nell, Khunt-Symanowsky, vagy mediális kantuszplasztika)	3	3	4
Blefaroplasztika 2. A szemrés helyreállítása (daganat, sérülés miatt; pl.: H-plasztika, lip to lid)	2	2	4
Ektópiás szőrszál eltávolítása (bármely elfogadott technika)	2	2	2
Distichia eltávolítása	2	2	2
Harmadikszemhéj-mirigy repozíciója	3	3	6
Könnycsatornát érintő műtétek (pl.: mikropont megnagyobbítása, impreforált pont megnyitása, könnyzsák megnyitása idegentest eltávolítása miatt)	2	2	2
Orbitotómia (temporális)*	1	1	(1)
Orbitotómia (orális)	1	1	1
E nukleáció	2	2	3
Eviszceráció/Protézis*	2	2	2
Ciklodestrukció (intravitrealis gentamicin NEM!)	1		
Keratoplasztika (pl.: penetráló keratoplasztika, CCT (korneo-konjunktivális transzpozíció), lamelláris keratoplasztika)	10	10* (minimum 2 élő)	10* (minimum 2 élő)
Szaruhártya laceráció ellátása	3	1	1
Szaruhártya graft (BIOSIS, amnion, kötőhártya, stb)	5	10*(minimum 2 élő)	15*(2 minimum élő)
ICLE (intrakapszuláris lencseeltávolítás)	5	5*	5*
Phacoemulsificatio	10	10*	

Kiegészítő diagnosztika

Ultrahang: 10 vizsgálaton megfigyelőként vesz részt, 10-et végez szupervízió mellett, 20-at végez önállóan

ERG: 5 vizsgálaton megfigyelőként vesz részt, 5-öt végez szupervízióval

* lehet hullán vagy sertés szemgolyón is

A vizsgára jelentkező aláírásával megerősíti és kijelenti, hogy az általa közölt adatok és információk a valóságnak megfelelnek, és tudomásul veszi, hogy amennyiben az általa beadott anyagban dokumentáltak valótlanságot tartalmaznak, akkor a képzési rendszerből automatikusan kizárásra kerül, illetve ez a körülmény az időközben esetlegesen megszerzett

cím elvesztésével jár, és újbóli megszerzéséért az eseményt követő öt éves periódusban nem jelentkezhet újra. A cím elvesztése esetén tizenöt napon belül az Elnökséghez címzett fellebbezéssel élhet. A fellebbezés költségmentes.

A jelölt köteles valamennyi önállóan végzett műtétről az eset és a műtéti technika részletes leírásán kívül fényképes dokumentációt benyújtani, mely az adott beavatkozás szakmai megítéléséhez szükséges színvonalú.

Az elsőkörös vizsgázókra vonatkozó kivételek:

Az előzőekben felsorolt esetszámot a Vizsgabizottság részére kell benyújtani, legalább harminchat részletesen kidolgozott, fotódokumentált esettel. Az előzőekben felsorolt öröklődő szembetegségek mindegyikéből egyet kell benyújtani fotó-dokumentációval és részletes differenciáldiagnózissal. A sebészeti esetszámok közül valamennyi 3-as típusú beavatkozást be kell nyújtania a megfelelő számban, a beavatkozás részletes leírásával és fotódokumentációval.

2. sz. melléklet

A gyakorlati vizsgán a vizsgázónak fel kell tudni ismernie a következő öröklődő szembetegségeket diákról:

Kórkép/elváltozás
PPM (perzisztáló pupilláris membrán)
Íriszhipoplázia Íriszatrófia
Nuclear fibrillar opacities (Lencse magban található fibrilláris homályok)
Pigment az elülső lencsetokon
Teljes katarakta
Hátulsó kortikális katarakta (beleértve a poszteroir polárisat is)
Elülső kortikális/szubkapszuláris katarakta
Egyéb katarakta (ekvatoriális, varratokon lévő, stb.)
Nukleáris katarakta
Lencseluxáció
Aszteroid hialózis
PHTVL/PHPV (Persistent hiperplastic tunica vasculosa lentis/persistent hiperplastic primary vitreous)
Teljes retinaleválás
Részleges retinaleválás
Retinadiszplázia
CEA/Chorioidea hipoplázia
CEA/koloboma
PRA (progresszív retina atrófia) kezdeti állapot
PRA végállapot
Primer glaukóma

A gyakorlati vizsgán számon kérhető sebészeti beavatkozások:

Kórkép/elváltozás
Hotz-Celsus/Y-V plasztika
V-metszés vagy „házikó” illetve V-Y plasztika
Felső szemhéj trichiasis, illetve entrópium korrekció (pl.: Stades)
Blefaroplasztika 1. A szemrés méretének csökkentése (NEM használható sima „V” vagy házikó kimetszés; használható: Nell, Khunt-Symanowsky, vagy medialis kantuszplasztika)
Blefaroplasztika 2. A szemrés helyreállítása (daganat, sérülés miatt; pl.: H-plasztika, lip to lid)
Ektópiás szőrszál eltávolítása (bármely elfogadott technika)
Distichia eltávolítása
Harmadikszemhéj-mirigy repozíciója
Könnycsatornát érintő műtétek (pl.: mikropont megnagyobbítása, impreforált pont megnyitása, könnyszák megnyitása idegentest eltávolítása miatt)
Orbitotómia (temporális)*
Orbitotómia (orális)
Enukleáció
Eviszceráció/Protézis*
Ciklodestrukció (intravitreális gentamicin NEM!)
Keratoplasztika (pl.: penetráló keratoplasztika, CCT (korneo-konjunktivális transzpozíció), lamelláris keratoplasztika)
Szaruhártya laceráció ellátása
Szaruhártya graft (BIOSIS, Amnion, kötőhártya, stb)
ICLE
Phacoemulsificatio

3.sz. melléklet:
Minimális eszközpark

Réslámpa biomikroszkóp, binokuláris minimum 10x nagyítás

Direkt oftalmoszkóp

Tonométer (Tonovet/Tonopen)

Gonioszkópiás lencse

Binokuláris indirekt oftalmoszkóp + lencse (20D, 30D 2.2 Panretinal)

Minimum 5x nagyítású nagyító szemüveg

Vákuumpárna

Hozzáférés minimum 8 MHz-en működő ultrahanghoz

Makrosebészeti szett: lepedőcsipesz (4 nagy 4 kicsi), von Graefe csipesz, szemhájterpesztő (pl.: Barraquer), kicsi hajlított Mayo/Metzenbaum olló, árpa csipesz, Arruga csipesz, Bishop-Harmon csipesz, No3 pengenyél, tűfogó (Castroviejo/Barraquer), Stevens tenotómia olló (egyenes, hajlított), Adson csipesz, kaliper.

Mikrosebészeti szett: Beaver blade-hez nyél, Castroviejo cornea olló jobb/bal olló, írisz olló, Utrata csipesz, lencse hurok, mikrosebészeti tűfogó (pl. Castroviejo), csomózó csipesz, kanül, Colibri csipesz

4.sz. melléklet:
az elméleti vizsgához való felkészüléshez szükséges irodalomjegyzék

<https://www.ecvo.org/residents/reading-list.html>

Az irodalomjegyzéket a Szemészeti Tagozat javaslata alapján a Specialista Bizottság a vizsga kiírását megelőzően frissíti. Az irodalomjegyzék minden esetben az ECVO rezidensképzésének aktuális irodalomlistáján alapul.

Könyvek:

- Dziezyc J, Millichamp N. Colour Atlas of Canine and Feline Ophthalmology, 1st ed., 2004, Saunders
- Esson DW. Clinical Atlas of Canine and Feline Ophthalmic Disease, 1st ed., 2015, Wiley-Blackwell
- Gelatt KN. Veterinary Ophthalmology, 2 Vols, 5th edition, 2013, Wiley-Blackwell
- Ketring KL, Glaze MB. Atlas of Feline Ophthalmology, 2nd edition, 2012, Wiley-Blackwell

- Maggs D, Miller P, Ofri R. Slatter's Fundamentals of Veterinary Ophthalmology, 6th ed., 2017, Saunders Elsevier
- Mitchell N, Oliver J. Feline Ophthalmology, The Manual, 2015, Servet
- Byrne SF, Green RL. Ultrasound of the Eye and Orbit, 2nd ed, 2010, Jaypee
- Eisner G. Eye Surgery, An Introduction to Operative Technique, 2nd edition, 1990 (chapter 2 Tissue Tactics) (online access www.eisner-georg.ch/Medizinisch-en.html)

Szakcikkek:

Csak a szemészetre vonatkozó cikkek, melyek az írásbeli vizsga évétől (minden év január 1-jétől számítva) számított öt éven belül jelentek meg.

- American Journal of Veterinary Research
- BMC Veterinary Research
- Journal of the American Animal Hospital Association
- Journal of the American Veterinary Medicine Association
- Journal of Feline Medicine and Surgery • Journal of Small Animal Practice
- The Veterinary Journal
- Veterinary Ophthalmology
- Veterinary Record